

บทสรุปผู้บริหาร

ผลประกอบการของ ปตท.สผ. ในปี 2559 ยังคงได้รับแรงกดดันจากราคาขายผลิตภัณฑ์เฉลี่ยที่ยังคงทรงตัวอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งเป็นผลจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ตกต่ำตั้งแต่กลางปี 2557 แม้ว่าจะเริ่มมีสัญญาณฟื้นตัวดีขึ้นในช่วงปลายปี 2559 ก็ตาม แต่จากการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในส่วนของการผลิตที่ยังคงรักษาระดับการผลิตได้ตามแผนและการบริหารจัดการต้นทุนที่ได้ต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ ส่งผลให้สถานะการเงินของบริษัทมีความแข็งแกร่ง โดยมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเป็นบวกถึง 2,308 ล้านดอลลาร์ สรอ. และยังคงสามารถรักษาระดับอัตรากำไรก่อนดอกเบี้ย ภาษีและค่าเสื่อมราคา (EBITDA Margin) อยู่ที่ร้อยละ 71 ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่าแม้ในสถานการณ์ที่ราคาน้ำมันตกต่ำ บริษัทสามารถรักษาสภาพคล่องและสถานะการเงินได้เป็นอย่างดี

โดยปี 2559 บริษัทมีรายได้จากการขาย 4,190 ล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลงจากปี 2558 ประมาณร้อยละ 21 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลจากราคาขายเฉลี่ยซึ่งลดลงเป็น 35.91 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบจากเดิมที่ 45.29 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบในปี 2558 สำหรับปริมาณการขายเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 319,521 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ซึ่งเป็นระดับประมาณใกล้เคียงกับปี 2558 สำหรับในส่วนของค่าใช้จ่ายนั้น บริษัทได้ดำเนินนโยบายลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานภายใต้โครงการ SAVE to be SAFE ตั้งแต่ปลายปี 2557 และต่อ ยอดด้วยโครงการ SPEND SMART to Business Sustainability ด้วยแนวคิด “คิดใหม่ ทำใหม่ ให้ได้ผล” เพื่อให้เป็นองค์กรที่บริหารงานด้วยต้นทุนต่ำ สามารถแข่งขันได้ในระยะยาวและเติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยสามารถลดค่าใช้จ่ายรวมก่อนบันทึกการด้อยค่าของสินทรัพย์ลงมาอยู่ที่ 3,664 ล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี 2559 เมื่อเทียบกับ 4,601 ล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี 2558 ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยเป็น 30.46 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบในปี 2559 ซึ่งลดลงจากเดิมที่ 38.88 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบในปี 2558 หรือลดลงประมาณร้อยละ 22

สำหรับปี 2559 บริษัทมีกำไรจากการดำเนินงานตามปกติ (Recurring Net Profit) 466 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยบริษัทได้มีการบันทึกขาดทุนจากรายการที่ไม่ใช่การดำเนินงานปกติ (Non-Recurring) จำนวน 94 ล้านดอลลาร์ สรอ. ส่วนใหญ่เกิดจากขาดทุนจากการประกันความเสี่ยงราคาน้ำมัน โดยส่วนหนึ่งมาจากการปรับมูลค่าของสัญญาป้องกันความเสี่ยงฯ ที่ยังไม่หมดอายุให้เป็นไปตามราคาตลาด (Mark to Market) ตามมาตรฐานบัญชี ซึ่งไม่มีผลต่อกระแสเงินสด นอกจากนี้บริษัทยังมีการรับรู้การด้อยค่าของสินทรัพย์ 47 ล้านดอลลาร์ สรอ. จากโครงการเยตากูนและโครงการนาทูน่า ซี เอ เนื่องจากการปรับแผนการผลิตลดลงตามศักยภาพปัจจุบันของแหล่งผลิตดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ในปีนี้บริษัทมีการรับรู้กำไรและประโยชน์ทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับอัตราแลกเปลี่ยน 71 ล้านดอลลาร์ สรอ. จากการที่ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับดอลลาร์ สรอ. เป็นผลให้ ปตท.สผ. มีกำไรสุทธิ (Net Profit) จำนวนทั้งสิ้น 372 ล้านดอลลาร์ สรอ. เมื่อเทียบกับปี 2558 ซึ่งมีผลขาดทุนสุทธิ 854 ล้านดอลลาร์ สรอ. จากการรับรู้การด้อยค่าของสินทรัพย์ในระหว่างปีจำนวน 1,385 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยมีสาเหตุหลักจากราคาน้ำมันที่ลดต่ำลงเป็นอย่างมากในปี 2558

บริษัทยังคงรักษาสถานะการเงินที่แข็งแกร่ง โดยมีสินทรัพย์ ณ สิ้นปี 2559 จำนวน 18,891 ล้านดอลลาร์ สรอ. มีส่วนที่เป็นเงินสดและเงินลงทุนระยะสั้นรวมทั้งสิ้น 4,022 ล้านดอลลาร์ สรอ. มีหนี้สินรวมทั้งสิ้น 7,505 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยเป็นส่วนหนี้สินระยะยาวที่มีดอกเบี้ยจำนวน 2,832 ล้านดอลลาร์ สรอ. และส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 11,386 ล้านดอลลาร์ สรอ.

ตารางสรุปข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

(หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)	2559	2558	% เพิ่ม YTD	ไตรมาส 3 2559	ไตรมาส 4 2559	ไตรมาส 4 2558	% เพิ่ม QoQ	% เพิ่ม YoY
รายได้รวม *	4,339	5,614	(23)	1,109	1,089	1,327	(2)	(18)
รายได้จากการขาย *	4,190	5,287	(21)	1,047	1,038	1,203	(1)	(14)
EBITDA	3,027	3,844	(21)	770	690	809	(10)	(15)
กำไร(ขาดทุน)สำหรับงวด	372	(854)	>100	156	(16)	132	>(100)	>(100)
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นจากการดำเนินงานต่อเนื่อง (หน่วย: ดอลลาร์ สรอ.)	0.07	(0.21)	>100	0.04	(0.01)	0.02	>(100)	>(100)
กำไรจากการดำเนินงานตามปกติ	466	718	(35)	75	123	13	64	>100
กำไร(ขาดทุน)จากรายการที่ไม่ใช่การดำเนินงานปกติ	(94)	(1,572)	94	81	(139)	119	>(100)	>(100)

* แสดงรายได้จากการดำเนินงานต่อเนื่อง

ภาพรวมเศรษฐกิจในรอบปี 2559

ราคาน้ำมันดิบ

ราคาน้ำมันดิบเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อผลประกอบการของบริษัท ทั้งนี้ ในปี 2559 ราคาน้ำมันดิบมีความผันผวนมาก โดยราคาน้ำมันดิบดูไบตกลงมาในระดับต่ำสุดที่ประมาณ 23 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในไตรมาส 1 ภายหลังจากที่อิหร่านได้รับการผ่อนคลายมาตรการคว่ำบาตรจากชาติตะวันตกซึ่งเพิ่มความกังวลต่อสถานการณ์อุปทานที่ยังคงล้นตลาด จากนั้นราคาน้ำมันดิบค่อยๆ ปรับตัวสูงขึ้นในไตรมาส 2 เนื่องจากอุปทานที่ลดลงอันเป็นผลจากปริมาณการผลิตน้ำมันในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง เหตุการณ์ไฟไหม้ป่าในประเทศแคนาดาซึ่งส่งผลกระทบต่อการผลิตน้ำมันจากแหล่งทรายน้ำมัน (Oil Sands) รวมถึงความไม่สงบในประเทศไนจีเรียและลิเบีย ก่อนที่ราคาน้ำมันดิบจะทรงตัวอยู่ในระดับ 40-50 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลตลอดไตรมาส 3 และปรับตัวสูงขึ้นจนแตะระดับสูงสุดของปี 2559 ที่ 54 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล ในเดือนธันวาคม หลังจากที่กลุ่มโอเปกและกลุ่มนอกโอเปกได้บรรลุข้อตกลงในการร่วมมือกันลดกำลังการผลิต ส่งผลให้ราคาเฉลี่ยน้ำมันดิบดูไบไตรมาส 4 ปี 2559 อยู่ที่ 48.32 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล ปรับเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ 43.17 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล และราคาเฉลี่ยน้ำมันดิบดูไบทั้งปี 2559 อยู่ที่ 41.27 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล ปรับลดลงจากปีก่อนหน้าที่ 50.91 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล

ความต้องการใช้พลังงานในประเทศ

ความต้องการใช้พลังงานภายในประเทศยังคงเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดย 11 เดือนแรก ของปี 2559 อยู่ที่ประมาณ 2.1 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน (ข้อมูลจากสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน) เป็นผลมาจากราคาพลังงานที่ปรับตัวลดลงและเศรษฐกิจไทยปี 2559 ที่ขยายตัวร้อยละ 3.2 (ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย) เนื่องจากการปรับตัวดีขึ้นของการบริโภคภาคเอกชน มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และการส่งออกสินค้า ซึ่งความต้องการใช้พลังงานดังกล่าวส่งผลให้บริษัทสามารถรักษาระดับการผลิตในประเทศได้ตามแผนที่ตั้งไว้

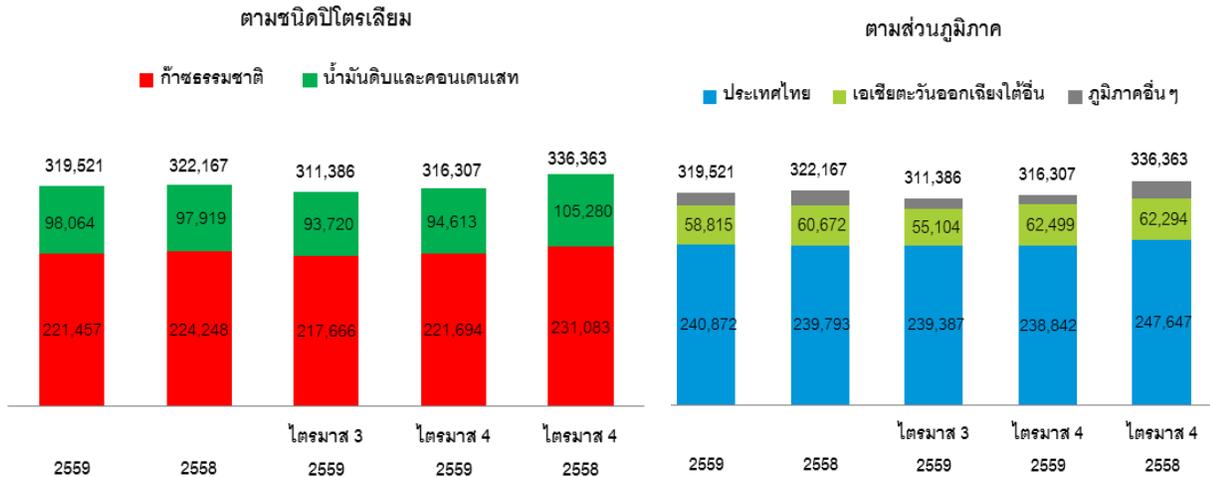
อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทเมื่อเทียบกับดอลลาร์ สรอ.

การเปลี่ยนแปลงของค่าเงินบาทจะส่งผลกระทบต่อผลประกอบการของ ปตท.สม. ส่วนใหญ่ในรูปภาษีเงินได้ที่เกิดจากความแตกต่างของสกุลเงินที่ใช้ในการยื่นภาษีกับสกุลเงินที่ใช้ในการบันทึกบัญชีตามมาตรฐานบัญชี โดยในปี 2559 ค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับดอลลาร์ สรอ. ได้แข็งค่าขึ้นจาก 36.09 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นปี 2558 เป็น 35.83 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นปี 2559 ส่งผลให้ในปีนี้ บริษัทได้รับรู้กำไรและผลประโยชน์ทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับอัตราแลกเปลี่ยน อย่างไรก็ตาม หลังจากที่ธนาคารกลางสหรัฐอเมริกาประกาศปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายจาก 0.5% เป็น 0.75% ในเดือนธันวาคม 2559 ส่งผลให้ค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับดอลลาร์ สรอ. เริ่มอ่อนค่าลงจากการที่นักลงทุนต่างชาติลดการถือครองสินทรัพย์ของกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่รวมถึงประเทศไทย

ผลการดำเนินงาน

ปริมาณการขายและราคาขายเฉลี่ย*

หน่วย : บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน

* รวมปริมาณขายและราคาขายของโครงการโอมาน 44 จนถึงสิ้นเดือนสิงหาคม 2559

ราคาขายเฉลี่ยและน้ำมันดิบดูไบ	2559	2558	%	ไตรมาส 3 2559	ไตรมาส 4 2559	ไตรมาส 4 2558	%	%
(หน่วย: ดอลลาร์ สรอ.)			เพิ่ม(ลด) YTD				เพิ่ม(ลด) QoQ	เพิ่ม(ลด) YoY
ราคาขายเฉลี่ย (BOE)	35.91	45.29	(21)	36.32	35.65	39.18	(2)	(9)
ราคาเฉลี่ยน้ำมันดิบดูไบ (BBL)	41.27	50.91	(19)	43.17	48.32	40.71	12	19

ปี 2559 เปรียบเทียบกับปี 2558

สำหรับปริมาณการขายเฉลี่ยของปี 2559 เปรียบเทียบกับปี 2558 พบว่าปริมาณการขายเฉลี่ยลดลงเป็น 319,521 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน (สำหรับปี 2558: 322,167 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน) โดยหลักจากโครงการโอมาน 44 ในขณะที่ราคาขายเฉลี่ยลดลงเป็น 35.91 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ (สำหรับปี 2558: 45.29 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ) ซึ่งเป็นผลจากการปรับตัวลดลงของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก

ไตรมาส 4 ปี 2559 เปรียบเทียบกับไตรมาส 3 ปี 2559

ในไตรมาส 4 ปี 2559 ปตท.สผ. และบริษัทย่อย มีปริมาณการขายเฉลี่ย 316,307 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน เพิ่มขึ้นจากไตรมาส 3 ปี 2559 ที่มีปริมาณการขายเฉลี่ย 311,386 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน โดยหลักจากโครงการชอติกา สำหรับราคาขายเฉลี่ยของไตรมาสนี้ลดลงเป็น 35.65 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ (สำหรับไตรมาส 3 ปี 2559: 36.32 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ)

ไตรมาส 4 ปี 2559 เปรียบเทียบกับไตรมาส 4 ปี 2558

เมื่อเปรียบเทียบปริมาณการขายเฉลี่ยของไตรมาส 4 ปี 2559 กับไตรมาส 4 ปี 2558 ที่มีปริมาณการขายเฉลี่ย 336,363 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน พบว่าปริมาณการขายเฉลี่ยลดลง โดยหลักจากโครงการพีทีทีพี ออสเตรเลีย และโครงการโอมาน 44 สำหรับราคาขายเฉลี่ยลดลงเช่นกันเป็น 35.65 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ (สำหรับไตรมาส 4 ปี 2558: 39.18 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ) ซึ่งเป็นผลจากการปรับตัวลดลงของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก

ผลการดำเนินงาน (ต่อ)

ผลการดำเนินงานรวม

ปี 2559 เปรียบเทียบกับปี 2558

สำหรับปี 2559 ปตท.สผ.และบริษัทย่อย มีกำไรสุทธิ 372 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. มีผลการดำเนินงานดีขึ้น 1,226 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือมากกว่าร้อยละ 100 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558 ที่มีขาดทุนสุทธิจำนวน 854 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ส่วนใหญ่เกิดจากการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์จำนวน 1,385 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในปี 2558 ในขณะที่รับรู้ขาดทุนดังกล่าวในปี 2559 จำนวน 47 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

ขาดทุนจากรายการที่ไม่ใช่การดำเนินงานปกติสำหรับปี 2559 จำนวน 94 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. มีผลขาดทุนลดลง 1,478 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558 ที่มีขาดทุนจากรายการที่ไม่ใช่การดำเนินงานปกติจำนวน 1,572 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ส่วนใหญ่เกิดจากการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์จำนวน 1,385 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในปี 2558 ในขณะที่รับรู้ขาดทุนดังกล่าวในปี 2559 จำนวน 47 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

ไตรมาส 4 ปี 2559 เปรียบเทียบกับไตรมาส 3 ปี 2558

ในไตรมาส 4 ปี 2559 ปตท.สผ.และบริษัทย่อย มีขาดทุนสุทธิจำนวน 16 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ผลการดำเนินงานลดลง 172 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือมากกว่าร้อยละ 100 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 3 ปี 2559 ที่มีกำไรสุทธิจำนวน 156 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. สาเหตุหลักมาจากภาษีเงินได้ที่เกิดจากผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนเพิ่มขึ้นจำนวน 143 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. โดยในไตรมาส 3 ปี 2559 มีการรับรู้ผลประโยชน์ทางภาษีจากค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์ สหรัฐ. ในขณะที่ไตรมาส 4 ปี 2559 มีการรับรู้ภาษีเงินได้จากค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลงเมื่อเปรียบเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์ สหรัฐ. รวมทั้งมีการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์จำนวน 47 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในไตรมาส 4 ปี 2559 ในขณะที่ไม่มีการรับรู้ในไตรมาส 3 ปี 2559

ขาดทุนจากรายการที่ไม่ใช่การดำเนินงานปกติสำหรับไตรมาส 4 ปี 2559 จำนวน 139 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. มีผลการดำเนินงานลดลง 220 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 3 ปี 2559 ที่มีกำไรจากรายการที่ไม่ใช่การดำเนินงานปกติจำนวน 81 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. สาเหตุหลักมาจากภาษีเงินได้ที่เกิดจากผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนเพิ่มขึ้นจำนวน 143 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. โดยในไตรมาส 3 ปี 2559 มีการรับรู้ผลประโยชน์ทางภาษีจากค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์ สหรัฐ. ในขณะที่ไตรมาส 4 ปี 2559 มีการรับรู้ภาษีเงินได้จากค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลงเมื่อเปรียบเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์ สหรัฐ. รวมทั้งมีการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์จำนวน 47 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในไตรมาส 4 ปี 2559 ในขณะที่ไม่มีการรับรู้ในไตรมาส 3 ปี 2559

ผลการดำเนินงาน (ต่อ)

ไตรมาส 4 ปี 2559 เปรียบเทียบกับไตรมาส 4 ปี 2558

เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ที่มีกำไรสุทธิจำนวน 132 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ปตท.สผ. และบริษัทย่อย มีผลการดำเนินงานลดลง 148 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือมากกว่าร้อยละ 100 โดยมีสาเหตุหลักจากรายได้จากการขายลดลง 165 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ตามราคาขายและปริมาณขายเฉลี่ยที่ลดลง รวมทั้งภาษีเงินได้ที่เกิดจากผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนเพิ่มขึ้นจำนวน 127 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. โดยในไตรมาส 4 ปี 2558 มีการรับรู้ผลประโยชน์ทางภาษีจากค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์ สหรัฐ. ในขณะที่ในไตรมาส 4 ปี 2559 มีการรับรู้ภาษีเงินได้จากค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลงเมื่อเปรียบเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์ สหรัฐ. นอกจากนี้มีการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์จำนวน 47 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในไตรมาส 4 ปี 2559 ในขณะที่ไม่มีการรับรู้ในไตรมาส 4 ปี 2558 อย่างไรก็ตาม ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่ายลดลงจำนวน 104 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. จากการปรับปริมาณสำรองปิโตรเลียมเพิ่มขึ้น รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการสำรวจปิโตรเลียมลดลง 41 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เนื่องจากมีการตัดจำหน่ายหลุมสำรวจในไตรมาส 4 ปี 2558 ในขณะที่ไม่มีการตัดจำหน่ายในไตรมาส 4 ปี 2559

ขาดทุนจากรายการที่ไม่ใช่การดำเนินงานปกติสำหรับไตรมาส 4 ปี 2559 จำนวน 139 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. มีผลการดำเนินงานลดลง 258 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 4 ปี 2558 ที่มีกำไรจากรายการที่ไม่ใช่การดำเนินงานปกติจำนวน 119 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. สาเหตุหลักมาจากภาษีเงินได้ที่เกิดจากผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนเพิ่มขึ้นจำนวน 127 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. โดยในไตรมาส 4 ปี 2558 มีการรับรู้ผลประโยชน์ทางภาษีจากค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์ สหรัฐ. ในขณะที่ในไตรมาส 4 ปี 2559 มีการรับรู้ภาษีเงินได้จากค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลงเมื่อเปรียบเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์ สหรัฐ. รวมทั้งมีการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์จำนวน 47 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในไตรมาส 4 ปี 2559 ในขณะที่ไม่มีการรับรู้ในไตรมาส 4 ปี 2558 เมื่อเปรียบเทียบปริมาณการขายเฉลี่ยของไตรมาส 4 ปี 2559 กับไตรมาส 4 ปี 2558 ที่มีปริมาณการขายเฉลี่ย 336,363 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน พบว่าปริมาณการขายเฉลี่ยลดลง โดยหลักจากโครงการพีทีทีอัสพี ออสตราเลเซีย และโครงการโอมาน 44 สำหรับราคาขายเฉลี่ยลดลงเช่นกันเป็น 35.65 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ (สำหรับไตรมาส 4 ปี 2558: 39.18 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ) ซึ่งเป็นผลจากการปรับตัวลดลงของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก

ผลการดำเนินงานจำแนกตามส่วนงาน

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ.)	%		ไตรมาส 3		ไตรมาส 4		%	
	2559	2558	เพิ่ม(ลด) YTD	2559	2559	2558	เพิ่ม(ลด) QoQ	เพิ่ม(ลด) YoY
สำรวจและผลิตปิโตรเลียม	438	(1,041)	>100	138	31	17	(78)	82
ประเทศไทย	610	373	64	152	105	67	(31)	57
ต่างประเทศ	(172)	(1,414)	88	(14)	(74)	(50)	>(100)	(48)
- เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	(11)	(102)	89	37	(45)	20	>(100)	>(100)
- ออสเตรเลีย	(108)	(630)	83	(27)	(17)	(48)	37	65
- อเมริกา	(10)	(654)	98	(2)	(2)	(16)	-	88
- แอฟริกา	(43)	(28)	(54)	(22)	(10)	(6)	55	(67)
ท่อขนส่งก๊าซ	203	356	(43)	50	45	71	(10)	(37)
สำนักงานใหญ่และอื่นๆ	(289)	(138)	>(100)	(32)	(109)	44	>(100)	>(100)
การดำเนินงานที่ยกเลิก	20	(31)	>100	0.27	17	0.48	>100	>100
รวม	372	(854)	>100	156	(16)	132	>(100)	>(100)

ผลการดำเนินงาน (ต่อ)

ส่วนงานสำรวจและผลิตปิโตรเลียม

● ประเทศไทย

สำหรับปี 2559 เขตภูมิศาสตร์ประเทศไทย มีกำไรสุทธิจำนวน 610 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้น 237 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือร้อยละ 64 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558 ที่มีกำไรสุทธิจำนวน 373 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ส่วนใหญ่มาจากค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่ายลดลง โดยหลักจากโครงการคอนแท็ค 4 ที่มีการปรับปริมาณสำรองปิโตรเลียมเพิ่มขึ้น และการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ในปี 2558 ในขณะที่ไม่มีการรับรู้ในปี 2559 รวมทั้งค่าใช้จ่ายการดำเนินงานลดลงอันเป็นผลมาจากการดำเนินนโยบายลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานภายใต้โครงการ SPEND SMART อย่างไรก็ตาม รายได้จากการขายลดลงตามราคาขายเฉลี่ยลดลง ซึ่งเป็นผลจากการปรับตัวลดลงของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก แม้ว่าปริมาณการขายเฉลี่ยเพิ่มขึ้น

ในไตรมาส 4 ปี 2559 มีกำไรสุทธิจำนวน 105 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ลดลง 47 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือร้อยละ 31 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 3 ปี 2559 ที่มีกำไรสุทธิจำนวน 152 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. สาเหตุหลักมาจากผลประโยชน์ทางภาษีจากผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนลดลงจากค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลงเมื่อเปรียบเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์ สหรัฐ. รวมทั้งรายได้จากการขายลดลงตามราคาขายและปริมาณการขายเฉลี่ยที่ลดลง อย่างไรก็ตาม ค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่ายลดลง โดยหลักจากการผลิตที่ลดลงของโครงการพื้นที่ที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย

เมื่อเปรียบเทียบกับกำไรสุทธิสำหรับไตรมาส 4 ปี 2558 จำนวน 67 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เขตภูมิศาสตร์ประเทศไทยมีกำไรเพิ่มขึ้น 38 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือร้อยละ 57 ส่วนใหญ่มาจากค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่ายลดลง โดยหลักจากโครงการอาทิตย์ ที่มีการปรับปริมาณสำรองปิโตรเลียมเพิ่มขึ้น

● ต่างประเทศ

สำหรับปี 2559 เขตภูมิศาสตร์ต่างประเทศ มีขาดทุนสุทธิจำนวน 172 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ลดลง 1,242 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือร้อยละ 88 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558 ที่มีขาดทุนสุทธิจำนวน 1,414 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ส่วนใหญ่เป็นผลจากการดำเนินงานที่ดีขึ้นของเขตภูมิศาสตร์อเมริกา เขตภูมิศาสตร์ออสเตรเลีย และเขตภูมิศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- โดยเขตภูมิศาสตร์อเมริกามีขาดทุนสุทธิจำนวน 10 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ขาดทุนลดลง 644 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือร้อยละ 98 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558 ที่มีขาดทุนสุทธิจำนวน 654 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เนื่องจากมีการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ของโครงการ มาเรียนา ออยล์ แชนด์ ในปี 2558 ขณะที่ไม่มีการรับรู้ในปี 2559
- เขตภูมิศาสตร์ออสเตรเลีย มีขาดทุนสุทธิจำนวน 108 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ขาดทุนลดลง 522 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือร้อยละ 83 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558 ที่มีขาดทุนสุทธิจำนวน 630 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เนื่องจากมีการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ของโครงการพีทีทีพี ออสเตรเลียในปี 2558 ขณะที่ไม่มีการรับรู้ในปี 2559
- เขตภูมิศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีขาดทุนสุทธิจำนวน 11 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ขาดทุนลดลง 91 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือร้อยละ 89 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558 ที่มีขาดทุนสุทธิจำนวน 102 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เนื่องจากมีการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ในปี 2559 น้อยกว่าการรับรู้ในปี 2558

ในไตรมาส 4 ปี 2559 เขตภูมิศาสตร์ต่างประเทศ มีขาดทุนสุทธิจำนวน 74 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ขาดทุนเพิ่มขึ้น 60 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือมากกว่าร้อยละ 100 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 3 ปี 2559 ที่มีขาดทุนสุทธิจำนวน 14 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ส่วนใหญ่เป็นผลการดำเนินงานที่ลดลงของเขตภูมิศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- เขตภูมิศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีขาดทุนสุทธิจำนวน 45 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ผลการดำเนินงานลดลง 82 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือมากกว่าร้อยละ 100 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 3 ปี 2559 ที่มีกำไรสุทธิจำนวน 37 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. สาเหตุหลักมาจากการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ของโครงการเยตาอูม รวมทั้งโครงการนาทูนา ซีเอ ในไตรมาส 4 ปี 2559 ขณะที่ไม่มีการรับรู้ในไตรมาส 3 ปี 2559

ผลการดำเนินงาน (ต่อ)

เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 4 ปี 2558 ที่มีขาดทุนสุทธิจำนวน 50 ล้านดอลลาร์ สรอ. เขตภูมิศาสตร์ต่างประเทศขาดทุนเพิ่มขึ้น 24 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือร้อยละ 48 ส่วนใหญ่เป็นผลการดำเนินงานที่ลดลงของเขตภูมิศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้อื่น ในขณะที่เขตภูมิศาสตร์ออสเตรเลีย และเขตภูมิศาสตร์อเมริกามีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น

- เขตภูมิศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้อื่น มีขาดทุนสุทธิจำนวน 45 ล้านดอลลาร์ สรอ. มีผลการดำเนินงานลดลง 65 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือมากกว่าร้อยละ 100 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 4 ปี 2558 ที่มีกำไรสุทธิจำนวน 20 ล้านดอลลาร์ สรอ. สาเหตุหลักมาจากการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ในไตรมาส 4 ปี 2559 ของโครงการเยตาคุน และโครงการนาทูน่า ซี เอ ขณะที่ไม่มีกำไรรับรู้ในไตรมาส 4 ปี 2558
- เขตภูมิศาสตร์ออสเตรเลีย มีขาดทุนสุทธิจำนวน 17 ล้านดอลลาร์ สรอ. ขาดทุนลดลง 31 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือร้อยละ 65 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 4 ปี 2558 ที่มีขาดทุนสุทธิจำนวน 48 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยหลักมาจากค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่ายลดลง ซึ่งเป็นผลจากการปรับปริมาณสำรวจปิโตรเลียมเพิ่มขึ้น ของโครงการพีทีอีพี ออสตราเลียเซีย
- เขตภูมิศาสตร์อเมริกา มีขาดทุนสุทธิจำนวน 2 ล้านดอลลาร์ สรอ. ขาดทุนลดลง 14 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือร้อยละ 88 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 4 ปี 2558 ที่มีขาดทุนสุทธิจำนวน 16 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยหลักมาจากค่าใช้จ่ายในการตัดจำหน่ายหลุมสำรวจลดลง เนื่องจากไตรมาส 4 ปี 2559 ไม่มีการตัดจำหน่ายหลุมสำรวจ ในขณะที่ไตรมาส 4 ปี 2558 มีการตัดจำหน่ายหลุมสำรวจในโครงการบราซิล บีเอ็ม อีเอส 23

สำหรับผลการดำเนินงานของเขตภูมิศาสตร์ตะวันออกกลาง จะแสดงอยู่ภายใต้การดำเนินงานที่ยกเลิก (Discontinued Operation)

ส่วนงานท่อขนส่งก๊าซ

สำหรับปี 2559 ส่วนงานท่อขนส่งก๊าซ มีกำไรสุทธิจำนวน 203 ล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลง 153 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือร้อยละ 43 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558 ที่มีกำไรสุทธิจำนวน 356 ล้านดอลลาร์ สรอ. สาเหตุหลักมาจากรายได้ที่ลดลงตามราคาขายก๊าซที่ลดลงของโครงการลงทุนท่อขนส่งก๊าซในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

สำนักงานใหญ่และอื่นๆ

สำหรับปี 2559 ส่วนงานสำนักงานใหญ่และอื่นๆ มีขาดทุนสุทธิจำนวน 289 ล้านดอลลาร์ สรอ. ขาดทุนเพิ่มขึ้น 151 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือมากกว่าร้อยละ 100 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558 ที่มีขาดทุนสุทธิจำนวน 138 ล้านดอลลาร์ สรอ. สาเหตุหลักมาจากการรับรู้ขาดทุนจากการประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันในปี 2559 ในขณะที่รับรู้กำไรจากการประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันในปี 2558

ในไตรมาส 4 ปี 2559 มีขาดทุนสุทธิจำนวน 109 ล้านดอลลาร์ สรอ. ขาดทุนเพิ่มขึ้น 77 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือมากกว่าร้อยละ 100 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 3 ปี 2559 ที่มีขาดทุนสุทธิจำนวน 32 ล้านดอลลาร์ สรอ. สาเหตุหลักมาจากค่าใช้จ่ายในการบริหารของสำนักงานใหญ่ที่เพิ่มขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 4 ปี 2558 ที่มีกำไรสุทธิจำนวน 44 ล้านดอลลาร์ สรอ. ส่วนงานสำนักงานใหญ่และอื่นๆ มีผลการดำเนินงานที่ลดลง 153 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือมากกว่าร้อยละ 100 สาเหตุหลักมาจากผลประโยชน์ทางภาษีจากผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนลดลง จากค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลงเมื่อเปรียบเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์ สรอ. และการรับรู้ขาดทุนจากการประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันในไตรมาส 4 ปี 2559 ในขณะที่รับรู้กำไรจากการประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันในไตรมาส 4 ปี 2558

การดำเนินงานที่ยกเลิก

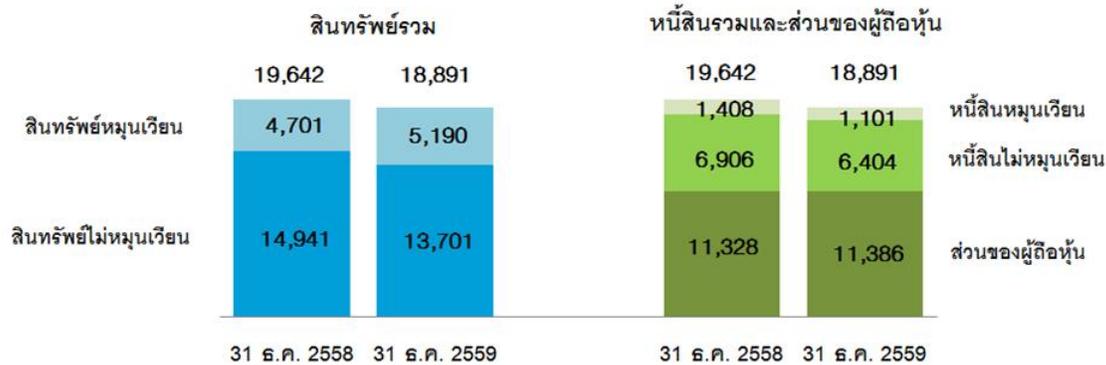
ตั้งแต่ไตรมาส 3 ปี 2559 เขตภูมิศาสตร์ตะวันออกกลาง ภายใต้ส่วนงานสำรวจและผลิตปิโตรเลียม จะแสดงอยู่ภายใต้การดำเนินงานที่ยกเลิก ซึ่งเป็นผลจากการขาย PTTEP Oman Company Limited (PTTEP OM) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท โดย PTTEP OM ถือสัดส่วนร้อยละ 100 ในโครงการโอมาน 44 ซึ่งมีนัยสำคัญภายใต้เขตภูมิศาสตร์ตะวันออกกลาง

ในปี 2559 การดำเนินงานที่ยกเลิก มีกำไรสุทธิจำนวน 20 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้น 51 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือมากกว่าร้อยละ 100 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558 ที่มีขาดทุนสุทธิจำนวน 31 ล้านดอลลาร์ สรอ. สาเหตุหลักมาจากการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ของโครงการโอมาน 44 ในปี 2558 ขณะที่ไม่มีกำไรรับรู้ในปี 2559 รวมทั้งรับรู้กำไรจากการขาย PTTEP OM

ผลการดำเนินงาน (ต่อ)

ฐานะการเงิน

หน่วย : ล้านบาท ทรอ.

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ปตท.สผ.และบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 18,891 ล้านบาท ทรอ. (เทียบเท่า 676,890 ล้านบาท) ลดลง 751 ล้านบาท ทรอ. จากสินทรัพย์รวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 จำนวน 19,642 ล้านบาท ทรอ. (เทียบเท่า 708,864 ล้านบาท) เป็นผลมาจาก

(1) สินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่ประกอบด้วยเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้บริษัทใหญ่ และพัสดุดังเหลือ โดยมีจำนวนเพิ่มขึ้น 489 ล้านบาท ทรอ. สาเหตุหลักจากเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดสุทธิกับเงินลงทุนระยะสั้นที่เพิ่มขึ้นจำนวน 762 ล้านบาท ทรอ. สุทธิกับลูกหนี้บริษัทใหญ่ที่ลดลงจำนวน 93 ล้านบาท ทรอ. พัสดุดังเหลือลดลงจำนวน 58 ล้านบาท ทรอ. รวมทั้งสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นๆ ลดลงจำนวน 64 ล้านบาท ทรอ.ตามลำดับ

(2) สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนส่วนใหญ่ประกอบด้วยสินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในโครงการร่วมทุนซึ่งอยู่ภายใต้บัญชีที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-สุทธิ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน-สุทธิ และค่าความนิยม-สุทธิ โดยมีจำนวนลดลง 1,240 ล้านบาท ทรอ. สาเหตุหลักเป็นผลของการตัดค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่าย แม้ว่าจะมีการลงทุนเพิ่มในสินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม

หนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ปตท.สผ. และบริษัทย่อยมีหนี้สินรวมทั้งสิ้น 7,505 ล้านบาท ทรอ. (เทียบเท่า 268,906 ล้านบาท) โดยมีหนี้สินที่มีดอกเบี้ยจำนวน 2,832 ล้านบาท ทรอ. โดยหนี้สินลดลงจำนวน 809 ล้านบาท ทรอ. จากหนี้สินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 จำนวน 8,314 ล้านบาท ทรอ. (เทียบเท่า 300,053 ล้านบาท) เป็นผลมาจาก

(1) หนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายค้างจ่าย และภาษีเงินได้ค้างจ่าย โดยมีจำนวนลดลง 307 ล้านบาท ทรอ. ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากภาษีเงินได้ค้างจ่ายและค่าใช้จ่ายค้างจ่ายลดลง ในขณะที่หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงินเพิ่มสูงขึ้น

(2) หนี้สินไม่หมุนเวียนส่วนใหญ่ประกอบด้วย หนี้กู้ยืม ประมาณการหนี้สินค้ำหรือถอนอุปกรณ์การผลิต หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี และเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินโดยมีจำนวนลดลง 502 ล้านบาท ทรอ. ส่วนใหญ่เกิดจากหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีลดลงจำนวน 191 ล้านบาท ทรอ. และการจ่ายซื้อคืนหุ้นกู้จำนวน 170 ล้านบาท ทรอ.

ผลการดำเนินงาน (ต่อ)

โครงสร้างเงินทุนบริษัท

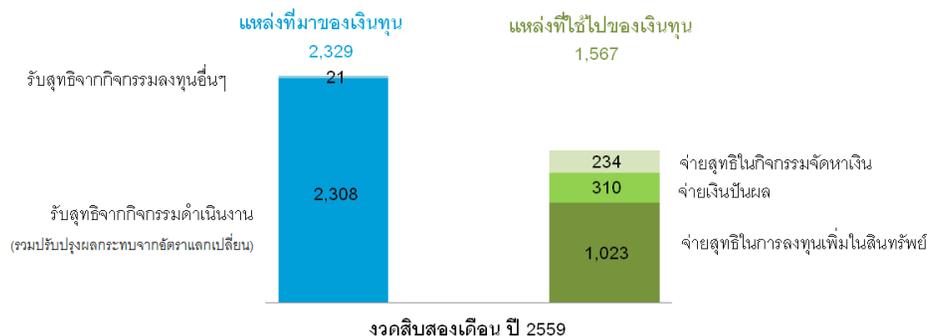
โครงสร้างเงินทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ประกอบด้วยส่วนทุนจำนวน 11,386 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. และหนี้สินรวมจำนวน 7,505 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ซึ่งเป็นหนี้สินที่มีดอกเบี้ยจำนวน 2,832 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. โดยมีต้นทุนเงินกู้ถัวเฉลี่ยร้อยละ 4.41 และมีอายุเงินกู้ถัวเฉลี่ย 8.15 ปี ทั้งนี้หนี้สินที่มีดอกเบี้ยของบริษัทฯ อยู่ในรูปของสกุลเงินดอลลาร์ สหรัฐ. ที่ร้อยละ 100 สำหรับสัดส่วนของอัตราดอกเบี้ยคงที่ต่ออัตราดอกเบี้ยลอยตัวอยู่ที่ร้อยละ 80 ต่อ 20

เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2559 ปตท.สผ. ได้ซื้อคืนหุ้นกู้บางส่วนจากหุ้นกู้ที่ไม่มีหลักประกันและไม่ด้อยสิทธิอายุ 5 ปี ที่ออกและเสนอขายในเดือนกันยายน 2556 จำนวน 500 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ที่อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 3.707 ต่อปี โดยได้ทำการซื้อคืนทั้งสิ้นจำนวน 177 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ทำให้หุ้นกู้ดังกล่าวลดลงจาก 500 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เป็น 323 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

ส่วนเกินจากมูลค่าที่ตราไว้จากการซื้อคืนหุ้นกู้ดังกล่าวจำนวน 7 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ได้ถูกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารในงบกำไรขาดทุนรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

กระแสเงินสด

หน่วย : ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ปตท.สผ. และบริษัทย่อย มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด รวมทั้งเงินลงทุนระยะสั้น ซึ่งเป็นเงินฝากประจำธนาคารที่มีอายุมากกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือนจำนวน 4,022 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้น 762 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เมื่อเปรียบเทียบกับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ซึ่งมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด จำนวน 3,260 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

แหล่งที่มาของเงินทุนจำนวน 2,329 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. โดยหลักเป็นเงินสดรับสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน ซึ่งเป็นผลสุทธิจากเงินสดรับจากรายได้จากการขายสุทธิกับเงินสดจ่ายสำหรับค่าใช้จ่ายและภาษีเงินได้ และเงินสดรับสุทธิจากกิจกรรมลงทุนอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินสดรับจากการขาย PTTEP OM เงินปันผลรับจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันและเงินสดรับจากดอกเบี้ยจากเงินให้กู้ยืม

แหล่งที่ใช้ไปของเงินทุนจำนวน 1,567 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. โดยหลักเป็นเงินสดจ่ายสุทธิในการลงทุนเพิ่มในสินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในโครงการชอติกา โครงการอาทิตย์ และโครงการเอส 1 เงินสดจ่ายสุทธิในกิจกรรมจัดหาเงิน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการจ่ายดอกเบี้ยและการจ่ายซื้อคืนหุ้นกู้และเงินปันผลจ่ายสำหรับผลการดำเนินงานสำหรับงวด 6 เดือนหลังของปี 2558 และ 6 เดือนแรกของปี 2559 ในขณะที่มีเงินสดรับสุทธิสำหรับสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน

ผลการดำเนินงาน (ต่อ)

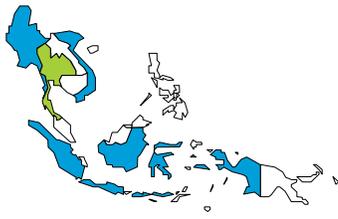
อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

	2559	2558	ไตรมาส 3 2559	ไตรมาส 4 2559	ไตรมาส 4 2558
อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (ร้อยละ)					
อัตราส่วน EBITDA ต่อรายได้จากการขาย	70.83	70.60	72.13	65.48	65.47
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	3.10	(6.89)	4.59	3.10	(6.89)
อัตรากำไรสุทธิ	8.04	(14.45)	11.16	8.04	(14.45)
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (เท่า)					
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	0.25	0.27	0.25	0.25	0.27
อัตราส่วนหนี้สินต่อ EBITDA	0.94	0.78	0.91	0.94	0.78

หมายเหตุ:

- อัตราส่วน EBITDA ต่อรายได้จากการขาย = อัตราส่วนกำไรก่อนหักดอกเบี้ย ภาษี และค่าเสื่อมราคา ต่อรายได้จากการขายรวมรายได้จากการบริการค่าผ่านทาง
- อัตรากำไรสุทธิ = กำไรสุทธิต่อรายได้รวม ย้อนหลัง 12 เดือน
- อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น = กำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย ย้อนหลัง 12 เดือน
- อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น = หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวม
- อัตราส่วนหนี้สินต่อ EBITDA = หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อกำไรย้อนหลัง 12 เดือนก่อนหักดอกเบี้ย ภาษี และค่าเสื่อมราคา

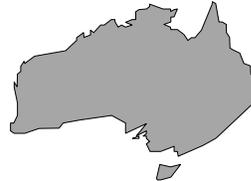
ความคืบหน้าโครงการที่สำคัญ

ประเทศไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ทวีปอเมริกา

ทวีปออสเตรเลีย

ทวีปแอฟริกา

ณ สิ้นปี 2559 ปตท.สผ. มีโครงการและดำเนินกิจกรรมทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ รวมทั้งสิ้นจำนวน 37 โครงการใน 10 ประเทศ มีปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว (Proved Reserves) จำนวน 695 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ ปริมาณสำรองที่น่าจะพบ (Probable Reserves) จำนวน 404 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ และปริมาณทรัพยากรประเภท Contingent Resources จำนวน 3,901 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ โดยมีรายละเอียดความคืบหน้าโครงการที่สำคัญ ดังนี้

โครงการในประเทศไทย

ปตท.สผ. มีโครงการในประเทศไทยจำนวน 16 โครงการ ส่วนใหญ่เป็น **โครงการที่ดำเนินการผลิตแล้ว (Producing Phase)** ทั้งในอ่าวไทยและบนบก โดยในปี 2559 โครงการผลิตหลักสามารถรักษาระดับการผลิตได้อย่างต่อเนื่อง อาทิ โครงการบงกช โครงการอาทิตย์ โครงการเอส 1 และโครงการคอนแท็ค 4 โดยในปี 2559 โครงการในประเทศไทยมีปริมาณการขายเฉลี่ยรวมอยู่ที่ประมาณ 240,872 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 75 ของปริมาณการขายทั้งหมด นอกจากนี้ แหล่งอูบลภายใต้โครงการคอนแท็ค 4 อยู่ระหว่างการศึกษาวงจรวิศวกรรมและเตรียมแผนพัฒนา โดยคาดว่าจะสามารถผลิตปิโตรเลียมเชิงพาณิชย์ได้ภายในปี 2564 และมีกำลังการผลิตประมาณ 25,000 - 30,000 บาร์เรลต่อวัน

โครงการในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ปตท.สผ. มีโครงการในภูมิภาคนี้จำนวน 14 โครงการ ซึ่งตั้งอยู่ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ (เมียนมาร์) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (เวียดนาม) สหพันธรัฐมาเลเซีย (มาเลเซีย) และสาธารณรัฐอินโดนีเซีย (อินโดนีเซีย) โดยในปี 2559 โครงการในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีปริมาณการขายเฉลี่ยรวมอยู่ที่ประมาณ 58,815 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ 18 ของปริมาณการขายทั้งหมด

ในส่วนของ **โครงการที่ดำเนินการผลิตแล้ว (Producing Phase)** ปตท.สผ. ได้ดำเนินกิจกรรมในโครงการที่สำคัญ อาทิ **โครงการซอดิก้า** ตั้งอยู่นอกชายฝั่งทะเล อ่าวมาะตะมะของเมียนมาร์ ปัจจุบันโครงการสามารถรักษาปริมาณการผลิตได้คงที่ตามเป้าหมาย นอกจากนี้ โครงการได้ก่อสร้างและติดตั้งแท่นหลุมผลิตเฟส 1B แล้วเสร็จจำนวน 4 แท่น และเริ่มผลิตก๊าซธรรมชาติแล้วจากแท่นหลุมผลิตเฟส 1B ในเดือนเมษายน 2559 ขณะนี้อยู่ระหว่างการก่อสร้างแท่นหลุมผลิตเฟส 1C อีก 4 แท่น เพื่อก่อกำลังการผลิตต่อไปในอนาคต โดยปัจจุบันโครงการมีปริมาณการขายก๊าซธรรมชาติเฉลี่ย 305 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (ประมาณ 47,023 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน) **โครงการเวียดนาม 16-1** ตั้งอยู่นอกชายฝั่งทะเลทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเวียดนาม ในปี 2559 โครงการอยู่ในระหว่างการดำเนินการเจาะหลุมผลิตเพิ่มเติมจำนวน 2 หลุมเพื่อรักษาระดับการผลิต คาดว่าจะแล้วเสร็จและสามารถเริ่มการผลิตครั้งแรกภายในต้นปี 2560 โดยโครงการมีปริมาณการขายน้ำมันดิบเฉลี่ย 26,681 บาร์เรลต่อวัน และปริมาณการขายก๊าซธรรมชาติเฉลี่ย 10 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (ประมาณ 2,656 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน)

สำหรับ **โครงการที่อยู่ระหว่างการสำรวจ (Exploration Phase)** ปตท.สผ. ได้ดำเนินกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้ **โครงการเมียนมาร์ เอ็ม 3** ตั้งอยู่นอกชายฝั่งทะเล อ่าวมาะตะมะของเมียนมาร์ ปัจจุบันอยู่ระหว่างพิจารณารูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสม พร้อมทั้งประเมินศักยภาพเชิงพาณิชย์และศักยภาพปิโตรเลียมในพื้นที่ที่เหลืออยู่ **โครงการเมียนมาร์ เอ็ม 11** ตั้งอยู่นอกชายฝั่งทะเล และ **โครงการเมียนมาร์ MD-7** ตั้งอยู่ในทะเลลึกของอ่าวมาะตะมะในเมียนมาร์ ปัจจุบันโครงการทั้งสองอยู่ระหว่างการดำเนินการประมวลผลข้อมูลคลื่นไหวสะเทือนแบบ 3 มิติ เพื่อศึกษาโครงสร้างธรณีวิทยาและประเมินศักยภาพของแหล่งกักเก็บต่อไป นอกจากนี้ ปัจจุบันโครงการเมียนมาร์ MD-7 ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการหาผู้เข้าร่วมทุนเพื่อบริหารความเสี่ยงของโครงการ **โครงการเมียนมาร์ เอ็มโอจี 3** ตั้งอยู่ในพื้นที่บริเวณ Central Myanmar Basin ของเมียนมาร์ ปัจจุบันโครงการอยู่ระหว่างการดำเนินงานสำรวจคลื่นไหวสะเทือนแบบ 2 มิติ และ 3 มิติ โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จในช่วงกลางปี 2560 และ **โครงการซาราวักเอสเค 410 ปี** ตั้งอยู่นอกชายฝั่งรัฐซาราวักของมาเลเซีย บริษัทได้ลงนามในสัญญาแบ่งปันผลผลิตเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2559 และโครงการอยู่ระหว่างเตรียมความพร้อมเพื่อการสำรวจคลื่นไหวสะเทือนแบบ 3 มิติ โดยจะเริ่มดำเนินการสำรวจในช่วงไตรมาส 2 ปี 2560

ความคืบหน้าโครงการที่สำคัญ (ต่อ)

โครงการในทวีปอเมริกา

ปตท.สผ. มีโครงการในภูมิภาคนี้จำนวน 3 โครงการ ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศแคนาดาและสหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล (บราซิล)

โครงการทั้งสามเป็น **โครงการที่อยู่ระหว่างการสำรวจ (Exploration Phase)** สำหรับ **โครงการมาเรียนา ออยล์ แชนด์** ซึ่งตั้งอยู่ในควีนอัลเบอร์ต้า ประเทศแคนาดา โครงการได้ดำเนินการยื่นขออนุมัติพัฒนาแหล่ง Thornbury Phase 1 ต่อรัฐบาลอัลเบอร์ต้า เมื่อเดือนพฤษภาคม 2558 อย่างไรก็ตาม เนื่องจากราคาน้ำมันที่ลดลง โครงการจึงอยู่ระหว่างพิจารณาแนวทางการดำเนินงานในอนาคต โดยจะเน้นการศึกษาเพื่อลดต้นทุนและลดความเสี่ยงในการพัฒนาโครงการ

สำหรับในประเทศบราซิล มี 2 โครงการ คือ **โครงการบาราจินเนียส เอพี 1** ตั้งอยู่บริเวณแห่ง Barreirinhas นอกชายฝั่งทางตะวันออกเฉียงเหนือของบราซิล โครงการได้เสร็จสิ้นการสำรวจคลื่นไหวสะเทือนแบบ 3 มิติและอยู่ระหว่างการดำเนินการประมวลผลข้อมูลเพื่อศึกษาและประเมินศักยภาพปิโตรเลียม และ **โครงการบราซิล บีเอ็ม อีเอส 23** ตั้งอยู่บริเวณแห่ง Espirito Santo นอกชายฝั่งทางตะวันออกของบราซิล ขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างศึกษาศักยภาพปิโตรเลียม

โครงการในออสเตรเลีย

ปตท.สผ. มีโครงการในภูมิภาคนี้จำนวน 1 โครงการ คือ **โครงการพีทีทีพี ออสเตรเลีย** ซึ่งตั้งอยู่ในเครือรัฐออสเตรเลีย ประกอบด้วย 12 แปลงสัมปทาน

สำหรับ**แหล่งที่ดำเนินการผลิตแล้ว (Producing Phase)** คือ **แหล่งมอนทารา** ในปี 2559 มีปริมาณการขายอยู่ที่ 14,655 บาร์เรลต่อวัน ซึ่งสอดคล้องกับแผนการผลิตที่วางไว้

สำหรับ **แหล่ง Cash Maple** ที่อยู่ใน**ระยะเวลาสำรวจ (Exploration Phase)** นั้น ในปี 2559 โครงการได้รับอนุมัติจากรัฐบาลออสเตรเลียเพื่อขอต่ออายุ Retention Lease Period ออกไปอีก 5 ปี (2560 - 2564) โดยปัจจุบันโครงการอยู่ระหว่างการการศึกษาแนวทางและความเป็นไปได้ในการพัฒนาโครงการร่วมกับบริษัทผู้ประกอบการอื่นที่เป็นเจ้าของโครงสร้างพื้นฐานซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณใกล้เคียง

โครงการในแอฟริกา

ปตท.สผ. มีโครงการในภูมิภาคนี้จำนวน 3 โครงการ ซึ่งตั้งอยู่ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแอลจีเรีย (แอลจีเรีย) และสาธารณรัฐโมซัมบิก (โมซัมบิก)

สำหรับ**โครงการที่ดำเนินการผลิตแล้ว (Producing Phase)** ปตท.สผ. ได้เริ่มดำเนินการผลิตน้ำมันดิบจาก **โครงการแอลจีเรีย 433 เอ และ 416 บี** ตั้งอยู่บนบกทางทิศตะวันออกของแอลจีเรีย และได้มีการจำหน่ายน้ำมันดิบครั้งแรกในปลายปี 2558 โดยในปี 2559 โครงการมีปริมาณการผลิตเฉลี่ยประมาณ 15,463 บาร์เรลต่อวัน

สำหรับ**โครงการที่อยู่ระหว่างการสำรวจ (Exploration Phase)** ปตท.สผ. ได้ดำเนินการสำรวจใน **โครงการแอลจีเรีย ฮาสลิ เบอ์ ราเคช** ซึ่งตั้งอยู่บนบกทางทิศตะวันออกของแอลจีเรีย โดยประสบความสำเร็จในการค้นพบอัตราการไหลของน้ำมันและก๊าซธรรมชาติที่มีศักยภาพในเชิงพาณิชย์ เป็นผลให้โครงการเร่งเตรียมแผนพัฒนาโครงการเพื่อนำส่งต่อรัฐบาลแอลจีเรียภายในต้นปี 2560 ด้วยกำลังการผลิตรวมที่วางแผนไว้ประมาณ 50,000 บาร์เรลต่อวัน **โครงการโมซัมบิก โรวุมา ออฟชอร์ แอเรีย วัน** ซึ่งเป็นโครงการก๊าซธรรมชาติขนาดใหญ่ ตั้งอยู่นอกชายฝั่งของโมซัมบิก ในปี 2559 โครงการได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องหลายด้าน รวมถึงการคัดเลือกผู้รับเหมาสำหรับการติดตั้งอุปกรณ์นอกชายฝั่งทะเล (Offshore Installation) และการเจรจาสัญญาก่อสร้างกับผู้รับเหมางานก่อสร้างโรงงานผลิตก๊าซธรรมชาติเหลวบนบก (Onshore LNG Engineering Procurement and Construction Contract) รวมถึงได้รับอนุมัติจากรัฐบาลโมซัมบิกสำหรับแผนการโยกย้ายชุมชนออกจากบริเวณการก่อสร้าง (Resettlement Action Plan) ปัจจุบันโครงการกำลังดำเนินการเจรจาสัญญาซื้อขาย LNG ระยะยาวกับผู้ซื้อ และการเจรจาสัญญาเงินกู้ในรูปแบบของ Project Finance กับสถาบันการเงิน ทั้งนี้ บริษัทตั้งเป้าว่าจะสามารถประกาศ Final Investment Decision (FID) ได้ภายในปี 2560 ด้วยกำลังการผลิตเฟสแรกของโครงการประมาณ 12 ล้านตันต่อปี

กลยุทธ์การบริหารจัดการ

เพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันและส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืนภายใต้สถานการณ์ราคาน้ำมันที่มีความไม่แน่นอน ปตท.สผ. ได้ปรับแผนกลยุทธ์ตามแนวทาง “RESET REFOCUS RENEW”

RESET ลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันภายใต้วิกฤตราคาน้ำมัน

- สร้าง DNA ของพนักงานทุกคนให้มีจิตสำนึกในเรื่องต้นทุน
- ปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อสร้างความเป็นเลิศในเรื่องการบริหารต้นทุนให้มีประสิทธิภาพและสามารถแข่งขันได้กับบริษัทชั้นนำในอุตสาหกรรมเดียวกัน
- เลือกลงทุนในโครงการที่มีต้นทุนการผลิตต่ำและสามารถแข่งขันได้ภายใต้ราคาน้ำมันปัจจุบัน

REFOCUS เน้นขยายการลงทุนและเติบโตในพื้นที่ที่เป็นจุดแข็งและมีความเชี่ยวชาญ

- เพิ่มการลงทุนในไทย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยเฉพาะเมียนมาร์ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความชำนาญ มีต้นทุนและความเสี่ยงต่ำ
- ร่วมลงทุนกับ ปตท. ในธุรกิจ LNG ครบวงจร เพื่อการเติบโตทางธุรกิจและสร้างความมั่นคงทางพลังงานของประเทศในอนาคต
- ศึกษาโอกาสการลงทุนในพื้นที่ใหม่ที่มีต้นทุนต่ำ เช่น US Shale Plays และแหล่งน้ำมันในตะวันออกกลาง เป็นต้น

RENEW พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อรองรับการเติบโตอย่างยั่งยืนในอนาคต

- เน้นการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่ช่วยลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม
- หาโอกาสในการเพิ่มรายได้และสร้างผลตอบแทนจากธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจปัจจุบัน
- ศึกษาโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ ที่มีโอกาสเติบโตในอนาคต และสามารถต่อยอดประสบการณ์และความเชี่ยวชาญของบุคลากรในบริษัท

การบริหารจัดการเงินทุน

ปตท.สผ. ให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางการเงิน โดยมุ่งเน้นการสร้างวินัยทางการเงินและรักษาโครงสร้างทางการเงินที่แข็งแกร่ง มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่ต่ำกว่า 0.3 เท่า ณ สิ้นปี 2559 ซึ่งอยู่ในกรอบนโยบายการเงินของบริษัท และมีสภาพคล่องที่สามารถรองรับกับสภาวะราคาน้ำมันและเศรษฐกิจที่มีความผันผวน รวมทั้งโอกาสทางธุรกิจที่อาจจะเกิดขึ้นได้ นอกจากนี้ยังมีการจัดทำแผนจำลองสถานการณ์ราคาน้ำมันดิบและอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. ที่ระดับต่างๆ เพื่อจัดเตรียมแผนการบริหารความเสี่ยงให้มีความเหมาะสม

สำหรับ ณ สิ้นปี 2559 บริษัทมีเงินสดในมือประมาณ 4 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะสามารถรองรับแผนการลงทุนเพื่อรักษาระดับการผลิตให้เป็นไปตามแผนงาน รองรับค่าใช้จ่ายเพื่อเร่งพัฒนาโครงการต่างๆ การขุดเจาะสำรวจตามแผนการลงทุน รวมถึงการเข้าซื้อกิจการที่สอดคล้องกับแผนธุรกิจของบริษัท

การบริหารการลงทุน

ปตท.สผ. มีจุดมุ่งหมายในการบริหารการลงทุนให้มีความเหมาะสมทั้งในด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มและการบริหารความเสี่ยงให้แก่โครงการ ผ่านการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยและผลกระทบในการลงทุนอย่างสม่ำเสมอและทันต่อการเปลี่ยนแปลงในอุตสาหกรรม สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่เกิดขึ้น เพื่อประกอบการพิจารณาและตัดสินใจลงทุนและมีความยืดหยุ่นในการปรับแผนการลงทุนให้สอดคล้องกับสภาวะราคาน้ำมันที่เปลี่ยนแปลงไป

บริษัทยังคงให้ความสำคัญกับการเพิ่มปริมาณสำรองในอนาคต ในระยะสั้น ปริมาณสำรองเพิ่มเติมส่วนใหญ่มาจากโครงการที่อยู่ระหว่างรอการพัฒนา อาทิ โครงการคอนแทร์ค 4 (แหล่งอูบล) โครงการโมซัมบิก โรมา ออฟชอร์ แอเรีย วัน และโครงการแอลจีเรีย ฮาสตี เบอร์ ราเคซ รวมถึงการเข้าซื้อกิจการเพื่อเพิ่มปริมาณสำรองในอนาคต ปัจจุบันบริษัทอยู่ในระหว่างรอผลการพิจารณาการยื่นซื้อสินทรัพย์ โดยเน้นให้ความสำคัญกับสินทรัพย์ที่ผลิตแล้วหรือกำลังจะเริ่มผลิตในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งมีความเสี่ยงในการดำเนินโครงการที่ค่อนข้างต่ำ มีตลาดรองรับในการขายปิโตรเลียม ช่วยเพิ่มปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่เหมาะสมกับการผลิตของโครงการ และมีผลตอบแทนที่น่าพอใจ

กลยุทธ์การบริหารจัดการ (ต่อ)

สำหรับปี 2559 ปตท.สผ. ได้มีการบริหารการลงทุนที่สำคัญ (Portfolio Rationalization) ดังนี้ การขายการลงทุนเข้าสู่โครงการซาราวัค เอสเค 410 บี โครงการสำรวจในมาเลเซีย ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพทางปิโตรเลียมสูง การปรับการบริหารการลงทุนในโอมาน โดยการขายบริษัท PTTEP Oman Company Limited ซึ่งถือสัดส่วนการลงทุนในโครงการโอมาน 44 ที่ดำเนินการผลิตมานาน อย่างไรก็ตาม ปตท.สผ. ยังคงมีความมุ่งมั่นในการแสวงหาโอกาสการลงทุนในโอมานต่อไป โดยได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจร่วมกับบริษัทในเครือของบริษัทน้ำมันแห่งชาติโอมาน รวมถึงการบริหารความเสี่ยงของโครงการเมียนมาร์ MD-7 ในเมียนมาร์โดยการพิจารณาหาผู้ร่วมทุน ในส่วนของการคืนสิทธิแปลงสำรวจปี 2559 มีดังนี้ แปลงสำรวจโครงการแอล 28/48 ในไทย แปลงสำรวจเมียนมาร์ MD-8 แปลงสำรวจโครงการอินโดนีเซีย เซาร์ท์ มานดาร์ แปลงสัมปทานสำรวจจำนวน 2 แปลงภายใต้โครงการพีทีทีอีพี ออสตราเลเซีย แปลงสำรวจโครงการสำรวจโมซัมบิก โรวูมา ออนซอร์และแปลงสำรวจโครงการเคนยา แอล 11 เอ, แอล 11 บี และแอล 12

การบริหารต้นทุน

จุดมุ่งหมายที่สำคัญของบริษัทในสถานการณ์ราคาน้ำมันที่ยังคงมีความผันผวนอย่างต่อเนื่อง คือการมุ่งเน้นลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ จากความสำเร็จในการบริหารต้นทุนผ่านโครงการ SAVE to be SAFE ตั้งแต่ปี 2557 ซึ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโครงสร้างองค์กรและกระบวนการทำงาน ปลูกฝังวัฒนธรรมในด้านการลดต้นทุนในองค์กรผ่านแนวทางต่างๆ อาทิ ลดจำนวนวันและค่าใช้จ่ายในการเจาะหลุม เพิ่มประสิทธิภาพการสร้างและออกแบบแท่นผลิต เจาะเพื่อลดต้นทุนการจัดซื้อจัดจ้างอุปกรณ์และบริการต่างๆ ทั้งที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่จะจัดจ้างในอนาคต รวมถึงบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ อาทิ การลดจำนวนเรือ การลดการสั่งซื้ออุปกรณ์การผลิตเพื่อมาเก็บไว้ เป็นต้น และบริษัทได้ต่อยอดแนวคิดการลดต้นทุนโดยการริเริ่มโครงการ SPEND SMART to Business Sustainability ด้วยแนวคิด “คิดใหม่ ทำใหม่ ให้ได้ผล” โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้เป็นองค์กรที่บริหารงานด้วยต้นทุนต่ำ และสามารถแข่งขันได้ในระยะยาว เพื่อส่งเสริมให้เติบโตได้อย่างยั่งยืน

คิดใหม่: เปลี่ยนกรอบความคิด เน้นการเพิ่มกำลังการผลิตด้วยการบริหารต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้งบประมาณที่จำกัด และขยายแนวคิดให้สามารถครอบคลุมได้ทุกกิจกรรม

ทำใหม่: รักษากระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพอยู่แล้ว และมองหาแนวทางใหม่ๆ ให้เกิดการพัฒนาวิธีการทำงานให้ประสบผลสำเร็จด้วยต้นทุนที่ต่ำลง

ให้ได้ผล: ส่งเสริมประสิทธิภาพให้เพิ่มประสิทธิผล ให้สามารถแข่งขันในระยะยาวและเติบโตอย่างยั่งยืน

จากความพยายามในการบริหารจัดการต้นทุนอย่างต่อเนื่อง สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของบริษัทผ่านต้นทุนต่อหน่วยสำหรับปี 2559 ที่ปรับตัวลดลงกว่าร้อยละ 20 เหลือ 30.46 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ เมื่อเทียบกับ 38.88 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบในปี 2558

การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ในปี 2559 ปตท.สผ. ได้รับคัดเลือกให้เป็นสมาชิกในกลุ่มดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ หรือ Dow Jones Sustainability Index (DJSI) ระดับโลกในกลุ่มธุรกิจน้ำมันและก๊าซ ประเภทธุรกิจขั้นต้นและธุรกิจครบวงจร (Oil and Gas Upstream & Integrated Industry) ต่อเนื่องเป็นปีที่ 3 และได้รับคะแนนประเมินสูงสุดในกลุ่มเป็นปีแรกเมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทจดทะเบียนทั่วโลกในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน สะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของ ปตท.สผ. ในฐานะ “องค์กรแห่งความยั่งยืน” และความมุ่งมั่นที่จะดำเนินธุรกิจตามวิสัยทัศน์ในการเป็นบริษัทสำรวจและผลิตปิโตรเลียมชั้นนำในเอเชียที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและหัวใจสีเขียว เพื่อพัฒนาองค์กรไปสู่เป้าหมายและสร้างการเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริษัทได้กำหนดกลยุทธ์ ทิศทางการดำเนินงาน และแผนงานเชิงรุกในด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Plan) ในระยะสั้นและระยะยาวครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ธุรกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญในปี 2559 ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์การบริหารจัดการ (ต่อ)

ด้านธุรกิจ

นอกจากการมุ่งเน้นดำเนินธุรกิจตามที่กล่าวมาแล้วในตอนต้น ปตท.สผ. ยังส่งเสริมการวิจัย พัฒนา ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และสร้างนวัตกรรม ในการสนับสนุน ปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และการเติบโตอย่างยั่งยืน โดยกิจกรรมที่สำคัญในปี 2559 มีดังนี้

- ศึกษาและพัฒนาโครงการต่างๆ ตามแผนการพัฒนาเทคโนโลยีระยะยาว เช่น 1) โครงการภายใต้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยมหิดลในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าเพื่อช่วยติดตามการเคลื่อนที่ของน้ำและน้ำมันภายในแหล่งกักเก็บใต้ดินถึงหลุมผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการอัดน้ำเข้าไปในชั้นหินกักเก็บใต้ดินเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต 2) โครงการภายใต้ความร่วมมือกับคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการวิจัยและพัฒนาเทคนิคเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตน้ำมันดิบจากแหล่งกักเก็บ โดยวิธีการปรับสภาพน้ำที่ใช้ในการอัดเข้าไปแทนที่น้ำมันในแหล่งกักเก็บใต้ดิน ซึ่งความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยต่างๆ นั้น นอกจากจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนางานวิจัยของบริษัทแล้ว ยังส่งเสริมการพัฒนานักวิชาการของสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยภาครัฐอีกด้วย
- พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนกระบวนการผลิตปิโตรเลียม เช่น การวิจัยและพัฒนาอากาศยานไร้คนขับเพื่อตรวจสอบอุปกรณ์จากมุมสูงในงานซ่อมบำรุง การวิจัยและพัฒนาหุ่นยนต์เพื่อตรวจสอบท่อน้ำมันและก๊าซธรรมชาติใต้น้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการต้นทุน

ด้านสังคม

ปตท.สผ. มุ่งมั่นที่จะดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน โดยเน้นการพัฒนา 4 ด้าน ได้แก่ ความต้องการพื้นฐาน การศึกษา สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและกีฬา บริษัทได้ดำเนินการโครงการต่างๆ เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขแผนงานให้ผูมีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในพื้นที่ปฏิบัติการ และสังคมโดยรวมได้รับประโยชน์ในระยะยาวและเติบโตไปพร้อมกับองค์กรอย่างยั่งยืน กิจกรรมที่สำคัญในปี 2559 มีดังนี้

- โครงการฟื้นฟูป่าเพื่อการเรียนรู้เชิงนิเวศสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ (บางกะเจ้า) ดำเนินการจัดทำห้องนิทรรศการเรียนรู้ด้านพลังงานและสวนศรีฯ ซึ่งประกอบด้วย (1) บอร์ดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติในหลวงรัชกาลที่ 9 (2) ประวัติความเป็นมาและความร่วมมือของ ปตท.สผ. กับกรมป่าไม้ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (3) จัดทำจอ Touch Screen และสื่อ Multimedia เพื่อการศึกษาและเรียนรู้ธรรมชาติในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์
- โครงการศูนย์การเรียนรู้เพาะฟักลูกปู บ้านหัวเขา จังหวัดสงขลา จัดทำห้องนิทรรศการบริเวณบ่อเพาะฟักลูกปู และปรับปรุงห้องบรรยายเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับชุมชน ในไตรมาสที่ 4 ศูนย์ฯ ได้ปล่อยลูกปูไปแล้วกว่า 190 ล้านตัว
- โครงการขยะสู่พลังงาน จัดฝึกอบรมการจัดทำบ่อหมักก๊าซชีวภาพ จำนวน 31 ชุด ให้กับชุมชนในพื้นที่สิงหนคร และดำเนินการจัดทำบ่อหมักก๊าซชีวภาพให้กับชุมชนบ้านหนองมะเกาะ อ.ลานกระบือ จ.กำแพงเพชร จำนวน 24ครัวเรือน
- โครงการ ปตท.สผ. รักษาทะเล รักษาชายหาด ลงนามความร่วมมือทางการวิจัยและพัฒนาหุ่นยนต์ทำความสะอาดชายหาดร่วมกับคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และออกแบบหุ่นยนต์ทำความสะอาดชายหาดต้นแบบ โดยจะผลิตหุ่นยนต์ต้นแบบเสร็จในไตรมาส 1 ปี 2560
- โครงการแหล่งเรียนรู้เรือหลวงไทยใต้ทะเล จัดทำหุ่นผูกเรือ และร่วมกับชมรมรักษากะเต่าและมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในการวางหุ่นในบริเวณหาดทรายรี เพื่อเป็นจุดสำหรับนักดำน้ำได้เยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้เรือหลวงสัตกูด
- โครงการ PTTEP Teenergy จัดกิจกรรมค่าย PTTEP Teenergy ปีที่ 3 ตอน "หลงป่า" ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ระหว่างวันที่ 20 – 22 ตุลาคม 2559 โดยมีเยาวชนระดับมัธยมปลายจากทั่วประเทศเข้าร่วม จำนวน 100 คน

ด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม

ปตท.สผ. มีระบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม (Safety, Security, Health and Environment Management System – SSHE MS) ในการดำเนินงานของบริษัทโดยมุ่งเน้นให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด โดยในปี 2559 อัตราการเกิดอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บจนถึงขั้นหยุดงาน (LTIF) ของ ปตท.สผ. เท่ากับ 0.10 และอัตราการเกิดอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บทั้งหมด (TRIR) เท่ากับ 0.88 ซึ่งทั้ง LTIF และ TRIR ต่างอยู่ในระดับที่ดีกว่าค่าเฉลี่ย เมื่อเทียบกับบริษัทสมาชิกอื่นๆ ในสมาคมผู้ผลิตน้ำมันและก๊าซนานาชาติ หรือ IOGP และเมื่อเทียบกับผลการดำเนินงานของ ปตท.สผ. ที่ผ่านมา ดัชนีทั้งสองค่านี้มีผลการดำเนินงานที่ดีที่สุดตั้งแต่มีการเก็บสถิติ

นอกจากนี้ ปตท.สผ. มุ่งมั่นที่จะเป็นองค์กรที่มี Low Carbon Footprint โดยตั้งเป้าหมายที่จะลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมของบริษัทให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ภายในปี 2563 เปรียบเทียบกับปีฐานในปี 2555 โดยในปี 2559 ปตท.สผ. สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ร้อยละ 16.0 เมื่อเทียบกับปี 2555

แนวโน้มภาพรวมธุรกิจในอนาคต

Energy Outlook

ความต้องการใช้พลังงานของโลกในปัจจุบันยังมีสัดส่วนการใช้พลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิล (Fossil Fuel) ได้แก่ ถ่านหิน น้ำมัน และ ก๊าซธรรมชาติ เป็นสัดส่วนร้อยละ 84 (ข้อมูลจาก IEA ปี 2559) และยังคงคาดการณ์ว่าจะยังคงมีสัดส่วนที่สูงถึงร้อยละ 77 ในปี 2578 โดยหลักมาจากความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติที่สูงขึ้น เพราะเป็นแหล่งพลังงานที่มีการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์น้อยเมื่อเทียบกับแหล่งพลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิลอื่น ในขณะที่การใช้น้ำมันส่วนใหญ่อยู่ในภาคขนส่งเป็นหลัก โดยคาดการณ์ว่าความต้องการใช้น้ำมันมีแนวโน้มปรับตัวลดลงตามความต้องการใช้รถยนต์พลังงานไฟฟ้า (Electric Vehicle) ที่มีมากขึ้น เนื่องจากการพัฒนารถยนต์พลังงานไฟฟ้ามีราคาถูกลงและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม คาดว่าในปี 2578 รถยนต์พลังงานไฟฟ้าจะมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 6 ของจำนวนรถที่มีในโลก ซึ่งจะทำให้ความต้องการใช้น้ำมันของโลกลดลงเพียงประมาณ 1-2 ล้านบาร์เรลต่อวัน หรือร้อยละ 1-2 ของความต้องการใช้น้ำมันทั้งโลก (ข้อมูลจาก Wood Mackenzie)

อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความไม่แน่นอนเนื่องจากการพัฒนาดังกล่าวยังต้องขึ้นอยู่กับเทคโนโลยีของระบบเก็บสะสมพลังงาน (Energy Storage) ที่ต้องใช้ระยะเวลาในการพัฒนาจึงจะมีราคาและประสิทธิภาพที่เทียบเท่ากับรถยนต์ที่ใช้ในปัจจุบัน อนึ่ง จากแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นของความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติ ซึ่งเป็นแหล่งพลังงานที่สำคัญสำหรับใช้ในการผลิตไฟฟ้าใน สหราชอาณาจักรกับทิศทางของ ปตท.สผ. ที่ในปัจจุบันมีสัดส่วนปริมาณการผลิตก๊าซธรรมชาติมากกว่าน้ำมันดิบที่ประมาณร้อยละ 70 ต่อร้อยละ 30 และบริษัทยังคงให้ความสำคัญในการมองหาโอกาสการลงทุนในแหล่งก๊าซธรรมชาติเพิ่มเติม

สำหรับประเทศไทย แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทยฉบับปี 2558 (Power Development Plan: PDP 2015) ได้มีแผนการใช้พลังงานให้มีความหลากหลายมากขึ้นเพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงทางด้านพลังงาน โดยเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทางเลือกจากร้อยละ 7 เป็นร้อยละ 15-20 และลดสัดส่วนการใช้ก๊าซธรรมชาติลงจากร้อยละ 64 เป็นร้อยละ 30-40 ในปี 2579 อย่างไรก็ตาม พลังงานทางเลือกยังมีสัดส่วนที่ไม่มากและต้นทุนของพลังงานทางเลือกมีราคาแพง ทำให้ประเทศไทยยังคงต้องพึ่งพาการใช้พลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิลโดยเฉพาะถ่านหินที่มากขึ้น โดยในช่วงที่ผ่านมาโรงไฟฟ้าจากถ่านหินหลายโครงการไม่สามารถสร้างได้ตามระยะเวลาที่กำหนด จึงทำให้ภาครัฐมีแผนการนำเข้าก๊าซธรรมชาติแบบเหลว (Liquid Natural Gas: LNG) มาเป็นเชื้อเพลิงแทนถ่านหิน ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นแผนการที่จะลดการพึ่งพาการใช้ก๊าซธรรมชาติอาจเป็นไปได้ยากขึ้น ซึ่งสอดคล้องตามนโยบาย REFOCUS ของ ปตท.สผ. ที่จะเร่งรัดการพัฒนาแหล่งก๊าซธรรมชาติขนาดใหญ่ที่บริษัทมีอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ โครงการโมซัมบิก โรมา ออฟชอร์ แอเรีย วัน และโครงการแคช เมเปิล ในประเทศออสเตรเลีย เพื่อรองรับการผลิตก๊าซธรรมชาติแบบเหลว รวมถึงวางแผนทางร่วมทุนกับ ปตท. เพื่อลงทุนในธุรกิจ LNG ครบวงจรในหลายภูมิภาคทั่วโลก โดยมีจุดประสงค์หลักเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และช่วยรักษาความมั่นคงทางพลังงานโดยการนำ LNG กลับมายังประเทศไทย

อนึ่ง จากความกังวลในเรื่องภาวะโลกร้อนและภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงทำให้หลายประเทศเริ่มให้ความสนใจในการใช้พลังงานทางเลือก (Renewable Energy) ในสัดส่วนที่มากขึ้น โดยเฉพาะพลังงานจากแสงแดดและลม เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้แหล่งพลังงานฟอสซิลซึ่งเป็นสาเหตุหลักของสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงในเชิงลบ นอกจากการสนับสนุนของภาครัฐในการใช้พลังงานทางเลือกมากขึ้นแล้ว เทคโนโลยีในการผลิตพลังงานทางเลือกมีแนวโน้มต้นทุนที่ถูกลงและประสิทธิภาพในการผลิตที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้การใช้พลังงานทางเลือกมีความคุ้มค่ามากขึ้น โดยคาดว่าความต้องการใช้พลังงานของโลกในปี 2578 พลังงานทางเลือกจะมีสัดส่วนที่เพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 10 จากร้อยละ 3 ในปัจจุบัน (ข้อมูลจาก International Energy Agency) ซึ่ง ปตท.สผ. ตระหนักถึงแนวโน้มความสำคัญของแหล่งพลังงานที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่พลังงานสะอาดมากขึ้น และได้วางกลยุทธ์ RENEW เพื่อเร่งพัฒนาเทคโนโลยีที่จะช่วยลดปัญหาการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และศึกษาโอกาสทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับพลังงานทางเลือก

ราคาน้ำมันดิบ

สำหรับแนวโน้มราคาน้ำมันดิบ ปตท.สผ. มองว่า ในครึ่งปีแรกของปี 2560 น่าจะยังมีแรงสนับสนุนให้ราคาน้ำมันดิบดูไบอยู่ในระดับ 50-60 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล อันเนื่องมาจากการลดกำลังการผลิตของกลุ่มโอเปกและกลุ่มนอกโอเปกที่ตกลงร่วมกันในไตรมาส 4 ปี 2559 สำหรับช่วงครึ่งปีหลัง กลุ่มโอเปกและกลุ่มนอกโอเปกจะมีการหารือกันอีกครั้งเพื่อพิจารณาการต่ออายุข้อตกลงดังกล่าว ทั้งนี้ ปัจจุบันที่จะส่งผลกระทบต่อพิจารณานั้นมีหลายปัจจัย เช่น กลุ่มประเทศที่ทำข้อตกลงร่วมกันได้ปฏิบัติตามข้อตกลงที่ทำร่วมกันไว้หรือไม่ การตอบสนองของราคาน้ำมันดิบในตลาด รวมไปถึงการผลิตในสหรัฐอเมริกาซึ่งมีการประเมินไว้ว่ากำลังการผลิตจะเพิ่มขึ้นจากปี 2559 ประมาณ 0.2-0.3 ล้านบาร์เรลต่อวัน ซึ่งหากไม่สามารถต่ออายุข้อตกลงร่วมกัน คาดว่าจะทำให้ราคาน้ำมันดิบดูไบกลับลงมาอยู่ในกรอบราคา 40-50 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องจับตามองนโยบายประเทศสหรัฐอเมริกาของรัฐบาลใหม่ภายใต้การนำของนายโดนัลด์ ทรัมป์ โดยเฉพาะด้านธุรกิจพลังงาน เช่น การพิจารณาอนุมัติท่อส่งน้ำมันจากแคนาดา (Keystone XL) รวมถึงนโยบายการคว่ำบาตรด้านนิวเคลียร์กับอิหร่าน เป็นต้น ซึ่งนโยบายดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก

แนวโน้มภาพรวมธุรกิจในอนาคต (ต่อ)

เศรษฐกิจไทยและอัตราแลกเปลี่ยน

ธนาคารแห่งประเทศไทยคาดว่าเศรษฐกิจไทยจะขยายตัวร้อยละ 3.2 ในปี 2560 โดยการเติบโตส่วนใหญ่มาจากการใช้จ่ายภาครัฐเป็นสำคัญ โดยมีเงินลงทุนเข้ามาเพิ่มเติมจากโครงการประชารัฐสร้างไทยที่ส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่กลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการและมาตรการสนับสนุนการลงทุนร่วมระหว่างรัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Matching Fund) นอกจากนี้ยังมีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงการท่องเที่ยวซึ่งคาดว่าจะดีขึ้นจากผลของมาตรการภาครัฐเพื่อกระตุ้นการฟื้นตัวของการท่องเที่ยว

สำหรับอัตราแลกเปลี่ยน สถาบันการเงินหลายแห่งคาดการณ์ว่าค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับดอลลาร์ สหรัฐ. มีแนวโน้มอ่อนค่าลง เนื่องจากมีความเป็นไปได้ที่ธนาคารกลางสหรัฐอเมริกาจะปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย 3-4 ครั้งในปี 2560 อย่างไรก็ตามทิศทางนโยบายประเทศสหรัฐอเมริกาของรัฐบาลใหม่ภายใต้การนำของนายโดนัลด์ ทรัมป์ เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อตลาดเงิน รวมทั้งทิศทางดำเนินนโยบายการเงินในประเทศอุตสาหกรรมหลัก เช่น กลุ่มประเทศยุโรป ญี่ปุ่น และจีน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทเมื่อเทียบกับดอลลาร์ สหรัฐ. โดยรวมสถานการณ์ตลาดเงินยังคงมีความผันผวนและต้องติดตามอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ ผลประกอบการของ ปตท.สผ. จะได้รับผลกระทบส่วนใหญ่ในรูปของภาษีเงินได้จากอัตราแลกเปลี่ยนที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเกิดจากความแตกต่างของสกุลเงินที่ใช้ในการยื่นภาษีกับสกุลเงินที่ใช้ในการบันทึกบัญชี แต่ส่วนใหญ่จะไม่มีผลต่อกระแสเงินสด สำหรับอัตราดอกเบี้ยที่มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นนั้น บริษัทคาดว่าจะไม่ส่งผลกระทบต่อภาระดอกเบี้ยของบริษัทอย่างมีสาระสำคัญ เนื่องจากโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยของบริษัทเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่มากกว่าร้อยละ 80 ของภาระหนี้ทั้งหมด

แนวโน้มผลการดำเนินงานของ ปตท.สผ. สำหรับปี 2560

ผลการดำเนินงานของบริษัทขึ้นอยู่กับ 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่ ปริมาณการขาย ต้นทุน และราคาขาย สรุปประมาณการสำหรับไตรมาส 1 และทั้งปี 2560 เป็นดังนี้

ปริมาณการขาย: พยายามมุ่งเน้นรักษาระดับการผลิตของโครงการในประเทศไทย โดยคาดว่าปริมาณการขายสำหรับไตรมาส 1 ของปี 2560 จะอยู่ที่ประมาณ 310,000 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน โดยหลักเนื่องจากการปิดซ่อมบำรุงตามแผนของโครงการผลิตในเมียนมาร์ และปริมาณการขายเฉลี่ยทั้งปี 2560 อยู่ที่ประมาณ 312,000 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน

ราคาขาย:

- ราคาน้ำมันดิบจะผันแปรตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก
- ราคาก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์หลักของบริษัทนั้นมีโครงสร้างราคาส่วนหนึ่งผูกกับราคาน้ำมันย้อนหลังประมาณ 6-12 เดือน จึงมีแนวโน้มที่จะปรับตัวลดลงในปี 2560 เมื่อเทียบกับราคาก๊าซธรรมชาติของปี 2559 โดยหากราคาน้ำมันยังคงตัวอยู่ในระดับเดียวกับปัจจุบัน บริษัทคาดว่าราคาก๊าซธรรมชาติเฉลี่ยทั้งปีจะอยู่ประมาณ 5.3 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อล้านบีทียู โดยในไตรมาส 1 ของปี 2560 จะอยู่ที่ประมาณ 5.1 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อล้านบีทียู (บนสมมติฐานราคาน้ำมันดิบดูไบที่ 49 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อบาร์เรล)
- การประกันความเสี่ยงราคาน้ำมัน ณ สิ้นปี 2559 มีปริมาณน้ำมันภายใต้สัญญาประกันความเสี่ยงที่ยังไม่ครบกำหนดอยู่ที่ประมาณ 9 ล้านบาร์เรล หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 30 ของปริมาณการขายน้ำมันดิบและคอนเดนเสททั้งหมดสำหรับปี 2560 ทั้งนี้ บริษัทได้เฝ้าติดตามราคาน้ำมันดิบและมีความยืดหยุ่นในการปรับแผนการประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันตามความเหมาะสม

ต้นทุน: คาดว่าต้นทุนต่อหน่วยในไตรมาส 1 ของปี 2560 จะอยู่ที่ประมาณ 31 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ ในขณะที่ต้นทุนต่อหน่วยของปี 2560 จะปรับตัวอยู่ในช่วง 30-31 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ ซึ่งเป็นไปตามกิจกรรมการดำเนินงานของบริษัท

แนวโน้มภาพรวมธุรกิจในอนาคต (ต่อ)

ปัจจัยอื่นที่สำคัญที่กระทบกับการดำเนินงานของบริษัท

แหล่งสัมปทานที่กำลังจะหมดอายุของแหล่งบงกช: ตามที่ทางภาครัฐมีมติให้เปิดประมูลแปลงสัมปทานที่จะหมดอายุลงในปี 2565 – 2566 นั้น ปัจจุบันยังคงรอความชัดเจนจากภาครัฐทั้งในเรื่องรูปแบบของสัมปทานและกำหนดการการเปิดประมูล ซึ่งหากการเปิดประมูลล่าช้าอาจจะส่งผลกระทบต่อแผนการลงทุนของบริษัทในแหล่งบงกช และอาจจะส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องในการผลิตก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทย อย่างไรก็ตาม ภาครัฐตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศ และอยู่ระหว่างเร่งรัดให้สามารถเปิดประมูลแหล่งสัมปทานที่กำลังจะหมดอายุและตัดสินใจผู้ชนะให้ได้ภายในปี 2560 ในส่วนของ ปตท.สผ. ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการและพัฒนาโครงการบงกชมาเป็นระยะเวลานานกว่า 20 ปีนั้น มีความพร้อมที่จะเข้าร่วมประมูลแหล่งบงกช โดยมั่นใจว่าจะสามารถดำเนินการโครงการนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยต้นทุนการผลิตที่สามารถแข่งขันได้ต่อไปในอนาคต และสามารถสร้างประโยชน์ให้กับประเทศได้มากที่สุดทั้งในแง่ความต่อเนื่อง ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และพันธกิจที่บริษัทมีต่อประเทศ สังคมและสิ่งแวดล้อม

ประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน: ตามแนวทางของร่างประกาศกรมเชื้อเพลิงที่เกี่ยวข้องกับการรื้อถอนนั้นอยู่ระหว่างการพิจารณาจัดทำ ซึ่งในร่างประกาศฯ ดังกล่าวจะมีการระบุแนวทางและวิธีการรื้อถอน โดยหลักบริษัทจะต้องเป็นผู้นำเสนอแนวทางการรื้อถอนที่เหมาะสมที่สุด (BPEO: Best Practical Environmental Option) และให้ภาครัฐเป็นผู้พิจารณารับรองทางเลือกในการรื้อถอน ทั้งนี้ ปตท.สผ. ได้มีการประเมินและทบทวนประมาณการค่าใช้จ่ายของโครงการที่ ปตท.สผ. มีอยู่ทั้งหมดอยู่เป็นระยะและได้รับรู้ประมาณการค่าใช้จ่ายในอนาคตดังกล่าวอยู่ในรายการ “ประมาณการหนี้สินการรื้อถอนอุปกรณ์การผลิต” ในงบแสดงฐานะทางการเงินของบริษัท โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 มีมูลค่า 2,016 ล้านดอลลาร์ สรอ.

บทสรุป

ปี 2559 ถือได้ว่าเป็นปีแห่งความท้าทายของธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม จากการที่ราคาน้ำมันอยู่ในระดับต่ำและมีความผันผวนสูง อย่างไรก็ตาม ด้วยการบริหารจัดการต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ รวมทั้งการมีวินัยทางการเงิน ทำให้ ปตท.สผ. สามารถฝ่าฟันวิกฤตนี้ไปได้ ภาพรวมของธุรกิจสำรวจและผลิตปี 2560 และในอนาคต ยังคงต้องจับตามอง ด้วยเหตุผลที่ว่าราคาน้ำมันคาดว่าจะมีความผันผวนสูง แต่สำหรับ ปตท.สผ. นั้น แนวโน้มผลการดำเนินงานบริษัทยังคงมีเสถียรภาพ และยังคงมองเห็นการเติบโตทั้งในส่วนของปริมาณสำรองและปริมาณการผลิตจากปัจจัยหลักที่สำคัญดังนี้

1. บริษัทใช้หลักธรรมาภิบาลและความโปร่งใสในการบริหารจัดการด้านการเงิน และการบริหารความเสี่ยงในธุรกิจ พร้อมทั้งบริหารงานอย่างมืออาชีพโดยการเพิ่มประสิทธิภาพ ลดต้นทุนและรักษาความสามารถในการทำกำไรภายใต้วิกฤตการณ์ราคาน้ำมัน
2. นอกจากพันธกิจที่จะรักษาระดับการผลิตจากโครงการที่มีอยู่ให้มีความต่อเนื่อง บริษัทยังคงมีความมุ่งมั่นที่จะหาปริมาณสำรอง และปริมาณการผลิตเพิ่มเติมจากการเร่งพัฒนาโครงการที่ขณะนี้อยู่ในระหว่างรอการตัดสินใจลงทุน (Pre-Sanctioned) ได้แก่ แหล่งอูบลในโครงการคอนแทร์ค 4 โครงการโมซัมบิก โรมา ออฟชอร์ แอเรีย วัน และโครงการแอลจีเรีย ฮาสลิ เบอร์ ราเคซ ซึ่งคาดว่าจะสามารถเริ่มการผลิตได้ใน 4-5 ปีข้างหน้า นอกจากนี้ บริษัทได้เร่งการขุดเจาะและสำรวจในพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง เช่น ในประเทศเมียนมาร์ และมาเลเซีย รวมถึงการมองหาโอกาสทางธุรกิจในการขยายการลงทุนในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
3. กลยุทธ์ในการบริหาร Portfolio ของ ปตท.สผ. สอดคล้องกับความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติที่มีแนวโน้มจะเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งจะเห็นได้ว่า ปตท.สผ. มีสัดส่วนของโครงการที่เป็นแหล่งก๊าซธรรมชาติมากกว่าน้ำมันดิบ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งปัจจุบัน ปตท.สผ. มีแหล่งก๊าซธรรมชาติที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่บริษัทมีความชำนาญ ได้แก่ โครงการบงกช อาทิตย คอนแทร์ค 4 โดยอนาคตจะมีปริมาณการผลิตก๊าซธรรมชาติในรูปของ LNG เพิ่มเติมจากโครงการโมซัมบิก โรมา ออฟชอร์ แอเรีย วัน และโครงการแคช เมเปิล นอกจากนี้บริษัทยังได้วางแนวทางร่วมทุนกับ ปตท. เพื่อลงทุนในธุรกิจ LNG ครบวงจรในหลายภูมิภาคทั่วโลก เพื่อตอบสนองความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติที่เพิ่มขึ้นทั้งในส่วนของประเทศไทยและของโลกได้ในอนาคต